

der denne Behandling ville finde deres Afgjørelse.

L. Skau: Maa jeg tillade mig at bemærke, at jeg ikke gjorde nogetstomhøst Spørgsmaal.

Formanden: Spørgsmaal? Det er en Misforstaaelse; den ærede Taler har sluttet. Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2det District har Ordet.

Tscherning: Det har været mig kjært at høre, at Indenrigsministeren har høvet denne Forhandling paa sit rette Standpunkt. Han har sagt, at vi skulde vende os tilbage til Anordningen fra 1682, denne betegnede Anordning, hvortil Souverainiteten vendte sig, saa at sige, bort fra sig selv og begyndte atter at skabe Privilegier, som skulde overvælde den. Dette er ganske rigtigt Betydningen af Fordng. 1682, og den skulle vi rigtig have for Die, naar vi tænke paa at løse disse Forhold; derfor har jeg fra det første Dieblik udtalt mig, for at fremme dette Lovforslag. Men vi skulle huske paa, idet vi fremme det, at det er ganske rigtigt, som den ærede Indenrigsminister har sagt, at denne Anordning ikke har skabt Frihedens Hartkornet som nogen enestaaende Ret, men den har skabt det hele Godsøvesen. Ville vi altsaa tilintetgjøre Folgerne af denne Anordning, saa maa vi tilintetgjøre det hele Godsøvesen. Derom dreiede det sig, og det kan ikke gøres paa een Dag; det kan ikke engang gøres paa een Rigsdag, der skal Tid til. Men vi skulle være sikre paa, at vi i Fællesskab med Regjeringen ville betrede den Vej, som fører derhen. Jeg siger meget gjerne, at Godsindretningen har bundet Frihedshartkornet i en vis Maade til Besidderne af Godsset, jeg siger ligesaa fuldt, at denne Anordning, som har gjort det store danske Folk i en lang Række af Aar til et Trællefolk, har eengang for Alle bundet en stor Deel af Herredømmet til deres Fodder, og man kan ikke nogenstom finde undgaae, at dette Jordsmøn for en Deel kommer til at hæfte ved dem. Det er det, vi aldrig maae overse, naar vi gaae løs paa at forandre de Love, som indtil denne Dag have styret og ordnet de indvortes Forhold her i Landet. Det har gjort mig ondt og i visse Maader noget forvirret mig, naar jeg har

hørt den ærede Indenrigsminister med mindre Sikkerhed svare paa det Spørgsmaal, man har stillet til ham om hans Hensigter med Hensyn til Lovgivningen angaaende Landboøvesenet, end med dem han troede være underforstaaede med Hensyn til Landboøvesenet. Thi man maa vel lægge Mærke til, at en stor Deel af de for Beforfolkningen meest nedtrykkende og skadelige Anordninger have været udfundne forat beslytte Landboøvesenet, medens de derimod paa ingen Maade have draget den samme Omsorg for Landboerne; og jeg hører meget til dem, der ville sige som en engelsk Deputeret, da man engang fortalte ham om Irlands Rigdom, som man meente at bevise derved, at der fra Irland blev udført en stor Deel forskjellige Levnetsmidler til England — sagde; „jeg vil troe langt mere paa Irlands Lykke, naar man fortæller mig, at Irlanderne spise det Altsammen selv.“ Det er det, vi skulle huske paa, at det ikke er nok, at vi arbeide paa en Sammenlægning, og Udvæjning af Jord, hvorved Sammenlægningen meget let kan blive det, man har for Die, forat vi derved skulde kunne udføre mere Korn, Flesk og Smør, men det er fuldkommen saa vist, at vi skulde sørge for saavidt muligt, at enhver Mand i Landet finder Leilighed til ved sit Arbeide til at skaffe sig tilstrækkeligt af Brød og Smør og Flesk at spise. Det er det, man skal sørge for, og det er det, vi skulle have for Die. Vi skulle ikke lade det Eine komme uden det Andet, og vi skulle ikke lade det Eine komme paa det Andets Bekostning. Det har forekommet mig som om min ærede Ven, den Deputerede fra Maribo Amts 4de District (Monrad) har hjulpet Ministeriet noget bort fra de Forpligtelser, som efter min Overbeviisning paahviler det, idet han har sagt, at vi fra vor Side, som han betegnede det, som jo have saa stor Kundskab til hvad Landet savner, skulle træde frem med Forslag til de Anordninger, som skulle afhjælpe de Mangler, vi klage over. Det er meget skjönt; men den ærede Deputerede vil erindre, at man har sagt os, at vi ikke engang kunde faae fremmede de Undersøgelser, vi vilde have, og vi ville meget snart her i Thinget faae at see, om vi i et enkelt Anliggende skulle kunne faae dem fremmede.